

Vuorotyö

Jonna Seppälä (toim.)

Vuorotyö

Vuorotyö

Shift work

Jonna Seppälä (toim.)

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sarja D, muut julkaisut 1/2011

ISBN 978-951-633-067-2
ISBN 978-951-633-068-9 PDF
ISSN 1457-0718
toim. Jonna Seppälä

© Satakunnan ammattikorkeakoulu, Kuvataide Kankaanpää,
taiteilijat, kirjoittajat, valokuvaaja

Julkaisija:
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Tiedepuisto 3, 28600 Pori
Puh. (02) 620 3000
www.samk.fi

Valokuvaus | Veera Korhonen, Vida Studio
Taitto | SAMK Liiketoiminta ja kulttuuri Pori, Maarit Gratschew
Englanninkieliset käännökset | Mikko Oinonen

Paino: Eura Print Oy, Eura
Paperi: kannet Trucard Duo Matt 300 g, sisäsivut Galerie Art Silk 170 g

Sisällys | Contents

Prologi	8
Foreword	10
Taiteilijat ja mentorit Artists and mentors	12
Taidegrafiikka Graphic Arts	14
Pirkko Holm	16
Jalo Porkkala	20
Esko Railo	24
Mentori Minna Mäkelä	28
Maalaus Painting	30
Ulla Karsikas	32
Petri Rummukainen	36
Mentori Päivi Takala	40
Kuvanveisto Sculpture	42
Ensio Härkönen	44
Talvikki Lehtinen	48
Pertti Mäkinen	52
Heli Ryhänen	56
Mentori Veikko Halmetoja	60
Päivi-Maria Hautala Prosessin merkitys taiteen tekemisessä	62
Päivi-Maria Hautala The meaning of process in the creation of art	63
Lopuksi Jonna Seppälä	64
Finally Jonna Seppälä	65
Lähteet Sources	66
Julkaisun kirjoittajat List of authors	67
Teokset The works	68

Prologi | Matti Velhonoja

Luovuuden ehdoista on useita määritelmiä. Vapaan taiteen puolella tiedetään missä olosuhteissa luovuus kukoistaa ja millä keinoin se saadaan tukahdutettua. Kuvataiteen opetus on jatkuvasti tekemisissä luovuuteen kannustamisen kanssa. Miten luovuuden ilmapiiriä ylläpidetään ja kehitetään kuvataiteen opetuksessa? Julkaisu dokumentoi yhden prosessin, jossa on etsitty uutta näkökulmaa kuvataiteen opetuksen kehittämisen.

Vuorotyö-näyttely jatkaa viiden vuoden välein toteutettuja kuvataiteen opettajien osaamisen kehittämishankkeita. Ensimmäinen Tosi taidetta -hanke vuonna 2000 korosti kuvataiteen opettajien ydinsaamisena taitelijuuutta, jota ei voida tutkintovaatimuksilla ja muodollisilla pätevyyksillä ohittaa.

Opettajakuntamme sai hankkeesta kuitenkin tarmoa kehittää pedagogista pätevyyttään osana ammatti-identiteettiään. Hankkeella oli myös myönteinen vaikutus työyhteisöön ja koko oppilaitoksen ilmapiirin kehittämiseen. Opiskelijoiden oikeus nähdä opettajiensa teoksia yhteisnäyttelyssä ja opettajien velvollisuus osoittaa taiteellinen pätevyytensä toteuttivat amerikkalaisen opetuskulttuurin hyväksi koettua periaatetta.

Vuonna 2005 toteutettu Dialogi-hanke lähti alun perin liikkeelle Kankaanpään taideopetuksen 40-vuotisjuhlavuoden näyttelyohjelman suunnittelusta. Juhlavuoden vuoksi hankkeen lähtökohtana oli korostaa koulun entisiä opettajia ja alumneja. Kuvataiteen opetuksessa mestari–oppipoika-asetelma tuottaa ammatillista toveruutta ja vuorovaikutusta,

jossa entinen opiskelija voi osaltaan kehittää myös opettajan näkemystä ja luovuutta. Vuoropuhelun näkyväksi tekeminen ja taiteen vaatimus saada oma äänensä kuuluviin toteutui sekä näyttelyssä että julkaisussa. Dialogi avasi myös eri sukupolvien välistä vuorovaikutusta ja elävää perinnettä.

Vuorotyö-näyttelyn tavoitteena oli etsiä kuvataiteen opettajien osaamisen kehittämiseen uusia ja kannustavia ideoita. Luovuutta ja sen ylläpitämistä mietittiin myös muiden taiteen alueiden kautta. Näyttelyn toteuttamiseksi kuvanveistäjät, taidemaalarit ja taidegraafikot muodostivat omat pienryhmänsä, jotka kokoontuivat ulkopuolisen vertaismentorin johdolla. Mentoreiksi valittiin taitelijoita nuoremman sukupolven edustajia uusien näkemysten esille nostamiseksi. Pienryhmät kävivät

oman mentorin kanssa läpi taiteen tekemisen prosessia, jonka tuloksena tuotettiin taideteoksia näyttelyyn. Mentorien kanssa käyty vuoropuhelu kannusti opettajia uusiutumaan ja kokeilemaan. Lopputuloksena olikin monien taideteoksissa nähty uusi ilme, joka raikasti koko näyttelyä.

Vuorotyö-näyttely toteutettiin alun perin Kankaanpään taidekoulun galleriaan. Julkaisun teosdokumentointi on toteutettu siellä. Toisen kerran näyttely ripustettiin Seinäjoen taidehalliin, jonka yhteydessä koko prosessia dokumentoiva julkaisu ilmestyi. Vuorotyö-näyttely on osoitus SAMK Kuvataide Kankaanpään kyvystä uudistua ja tuottaa tätä kautta myös innostunutta sitoutumista luovuuden ilmapiirin ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Foreword | Matti Velhonoja

*T*here are many definitions of the conditions that support creativity. Free artists know of the circumstances in which creativity flourishes and how it can be smothered. Teaching fine arts has to do with encouraging people to creativeness. How can an atmosphere of creativity be supported and developed in the teaching of fine arts? This publication documents a process of discovery with an aim to find a new perspective on teaching fine arts.

The Vuorotyö exhibition continues a series of projects on developing the competence of fine art teachers. The first Tosi taidetta project in 2000 emphasised artistry as a focal competence of fine art teachers. It is something that cannot be replaced with degree requirements and formal competence.

However, the project gave our teachers energy to develop their pedagogical competence as a part of their professional identity. The project also had a positive effect on the working community and developing the atmosphere of the educational institute as a whole. Students were allowed to see their teachers' works of art in a joint exhibition, and their teachers' duty to show their artistic competence followed the well-found principles of the American teaching culture.

The Dialogi project, which was carried out in 2005, originated from the exhibition programme created in celebration of the 40th anniversary of art teaching in Kankaanpää. With the anniversary in mind, the starting point of the project was to focus on the institute's former teachers and alumni. In the teaching of fine arts, a master-apprentice arrangement produces professional

camaraderie and dialogue, which allows former students to participate in developing their teachers' vision and creativity. Visualising this dialogue and allowing art itself to be heard was realised in the exhibition and publication. The dialogue also brought out the living tradition and communication between different generations.

The aim of the Vuorotyö exhibition was to discover new and encouraging ideas to develop the competence of fine art teachers. Creativity and how to support it were considered also from the perspective of other fields of art.

Sculptors, painters and artists created small groups, which assembled under the leadership of outside mentors. Artists of younger generations were chosen as mentors in order to bring

out new visions. The small groups examined the processes of making art with their mentor, and as a result new works of art were created for the exhibition. The dialogue with the mentors encouraged the teachers to renew and experiment. Often the result was a fresh look in their art, which livened up the exhibition.

The Vuorotyö exhibition was held in the gallery of the Art Institute of Kankaanpää. This is where the art documentation for the publication was done. The exhibition was also held in Seinäjoki Art Hall where the publication documenting the entire process was published. The Vuorotyö exhibition is a proof of SAMK Fine Arts Kankaanpää's ability to renew itself and thus produce excited commitment to the maintaining and developing of an atmosphere of creativity.

Vuorotyö | Taiteilijat ja mentorit

Taidegrafiikka | Graphic Arts

Pirkko Holm
Jalo Porkkala
Esko Railo

Mentori Minna Mäkelä

Maalaus | Painting

Ulla Karsikas
Petri Rummukainen

Mentori Päivi Takala

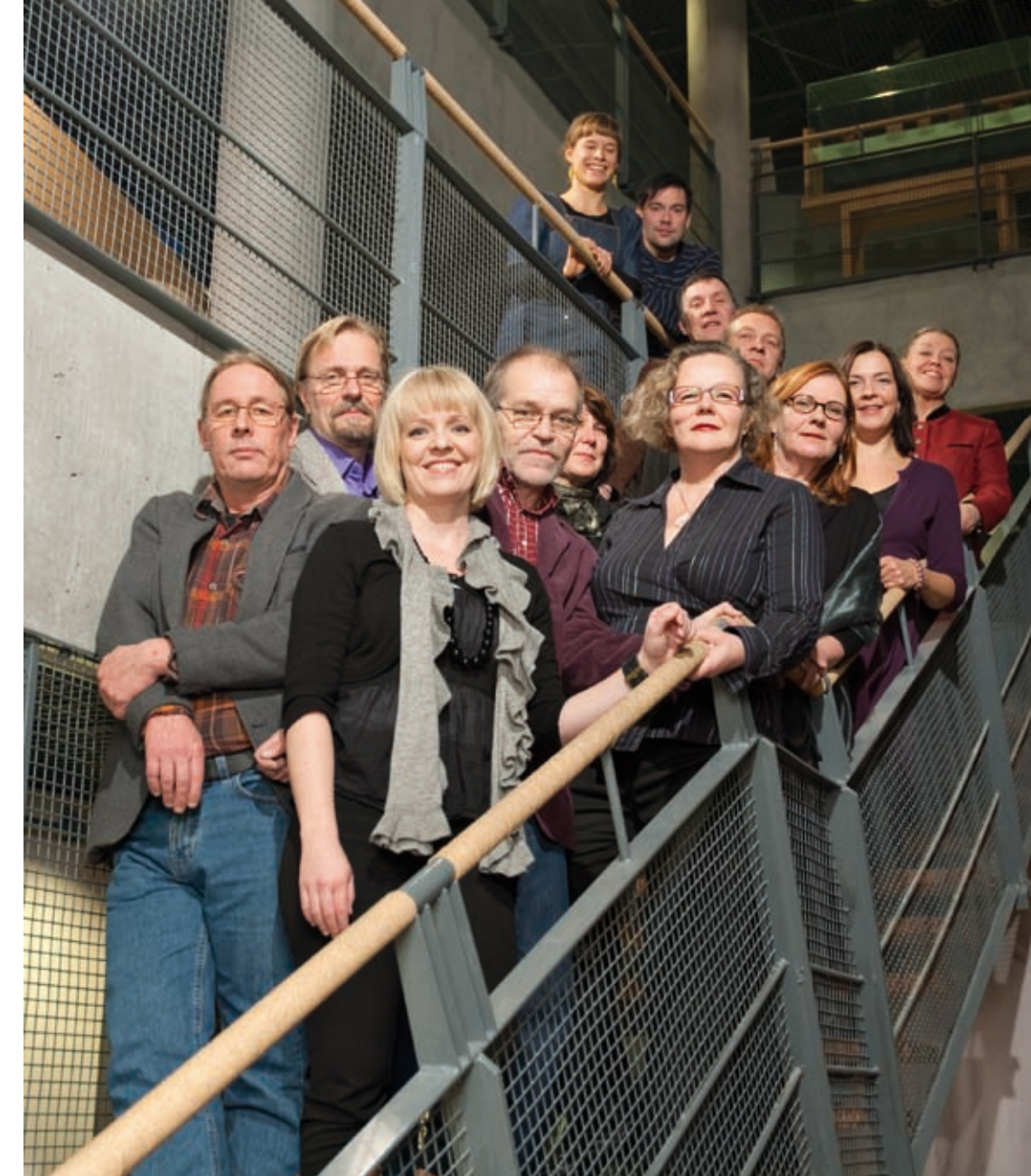
Kuvanveisto | Sculpture

Ensio Härkönen
Talvikki Lehtinen
Pertti Mäkinen
Heli Ryhänen

Mentori Veikko Halmetoja

Kuvassa ylhäältä alas:

Minna Mäkelä
Veikko Halmetoja
Matti Velhonoja
Ensio Härkönen
Päivi-Maria Hautala
Heli Ryhänen
Pirkko Holm
Ulla Karsikas
Talvikki Lehtinen
Petri Rummukainen
Jalo Porkkala
Esko Railo
Jonna Seppälä

Taidegrafiikka | Graphic Arts

Taidegrafiikka | Graphic Arts

Pirkko Holm
Jalo Porkkala
Esko Railo

Mentori Minna Mäkelä

Pirkko Holm

Grafiikan lehtori

Teacher, sculpture and drawing

Opettajana Kankaanpään taidekoulussa ja
SAMK Kuvataide Kankaanpäässä vuodesta 1991 alkaen

*Teacher in the Art Institute of Kankaanpää and
SAMK Fine Arts Kankaanpää since 1991*

Taideopinnot Kankaanpään taidekoulussa 1968–1969 ja
Kuvataideakatemiassa 1970–1975

*Art studies in the Art Institute of Kankaanpää in 1968–1969
and the Finnish Academy of Fine Arts in 1970–1975*

”Mentorointi oli kiinnostava kokemus. Ja vuorovaikutus on aina hyvästä. Taiteilijat ovat kuin kirppuja, jokainen hyppää omaan suuntaansa. Vähän kuin urheilijat. Onhan se hyvä, että joku on vieressä katsomassa, että miten me hypätään.

Mentoring was an interesting experience. And interaction is always good. Artists are like fleas – every one of them jumps into a different direction. Like athletes. Well, it is a good thing that somebody is there to see how we jump.

”

Jalo Porkkala

Päätoiminen tuntiopettaja, valokuvaus
Full-time teacher, photography

Opettajana Kankaanpään taidekoulussa ja
SAMK Kuvataide Kankaanpäässä vuodesta 1990 alkaen
*Teacher in the Art Institute of Kankaanpää and
SAMK Fine Arts Kankaanpää since 1990*

Taideopinnot Lahden taideteollisessa
oppilaitoksessa 1975–1979
*Art studies in the Art Institute of Lahti
(Lahden taideteollinen oppilaitos) in 1975–1979*

”Mentori avarsi näkemyksiäni omista teoksistani ja siitä, miten työt tulevat parhaiten esiin näyttelytilanteessa. Yleensä taiteellinen työskentely on yksinään pakertamista, eikä kommentteja oikeastaan saa. Tämä puoli työstä on se mikä ei näy.

The mentor broadened my view on my own artwork and how to display it best in exhibitions. Usually creating art is solitary work, and one rarely gets any comments, which is an aspect of this work that does not show.”

Esko Railo

Päätoiminen tuntiopettaja, grafiikka
Full-time teacher, graphic arts

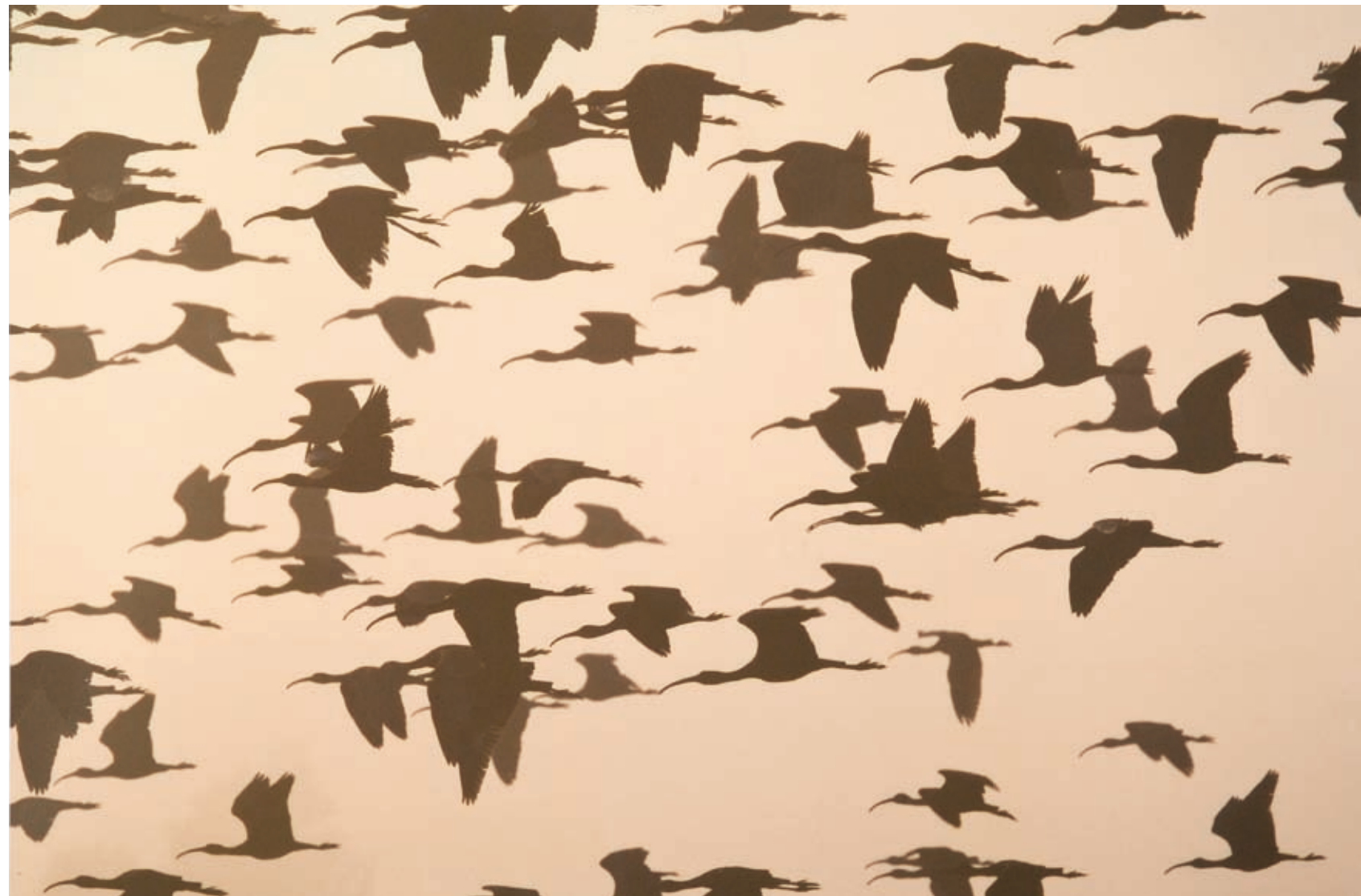
Opettajana Kankaanpään taidekoulussa ja
SAMK Kuvataide Kankaanpäässä vuodesta 1990 alkaen
*Teacher in the Art Institute of Kankaanpää and
SAMK Fine Arts Kankaanpää since 1990*

Taideopinnot Kankaanpään taidekoulussa 1983–1986
Art studies in the Art Institute of Kankaanpää in 1983–1986

” Sesonkiaikana työt kasaantuvat. Kun tekee seitsemän päivän työviikkoja kuukauden, alkaa väsyä. Tätä työtä ei voi tehdä, jos ei ole innostunut. Hyväntekeväisistä töistä saa myös fiiboja.

In the peak period work tends to accumulate. Seven-day weeks are exhausting. This work is impossible to do without inspiration. Nice-looking artwork also gives you good vibes.

”

Mentori Minna Mäkelä

Kuvataiteilija | Artist

Asuu ja vaikuttaa tällä hetkellä Helsingissä
Lives and influences in Helsinki

Taideopinnot Lahden ammattikorkeakoulun
Taideinstituutissa 1997–2001 ja
Kuvataideakatemiassa 2006–2008

*Art studies in Lahti University of Applied Sciences,
the Institute of Fine Arts in 1997–2001 and
the Finnish Academy of Fine Arts in 2006–2008*

” Taidegrafiikan kenttä on ollut hyvin erilainen omana opiskeluaikana ja mentoroitavien opiskeluaikoina, joten se mikä mielestäni on ollut kiinnostavaa ei välttämättä ole ollut sitä toisinpäin. Roolini oli kysyä sellaisia asioita, joita tekijälle ei tule ensimmäisenä mieleen. Kiinnostavaa on ollut sen pohtiminen, miksi on kiinnostunut työskentelemään juuri tietyllä tavalla.

The field of graphic arts was very different during my studying years compared to those of the mentees. This means that what I have found interesting may have not been interesting vice versa. My role is to ask things that the artist does not necessarily consider. It has been interesting to think why one is interested in working in a specific way.”

Näkemyksiä | Minna Mäkelä

Perinteisessä mielessä mentorointi tarkoittaa menetelmää, jossa tietoa ja osaamista siirretään kokeneemmalta kokemattomammalle. Kyseessä on kahdenkeskinen luottamussuhde, jossa avaintekijöinä ovat avoimuus ja tasa-arvoisuus. Oma roolini mentorina SAMK Kuvataide Kankaanpäässä poikkesi perinteisestä mestarin ja kisällin roolijaosta kiinnostavalla tavalla, sillä asetelma oli käännetty ylösalaisin. Mentorina olin suhteellisen nuori ja edustin erilaisen kuvataidekoulutuksen läpikäynyttä sukupolvea.

Mentoroinnin tavoitteena on löytää uusia näkökulmia käsillä olevaan projektiin. Suhteessa tähän tavoitteeseen pidän yhteistyötäni taidegrafiikan opettajien pienryhmän kanssa onnistuneena.

Opinions | Minna Mäkelä

In its basic meaning, mentoring is a method of transferring information and competence from a more experienced person to a less experienced person. It is a confidential relationship based on trust, openness and equality. My role as a mentor in SAMK Fine Arts Kankaanpää differed from the regular arrangement between master and apprentice in a fascinating way: the arrangement was made vice versa. As a mentor I was relatively young and represented a generation that has experienced a different kind of teaching.

The goal of mentoring is to find new perspectives concerning the project at hand. Considering this goal, I believe my co-operation with my small group of fine art teachers was successful. I hold in the

Tärkeimpänä mentoroinnin antina pidän käytyjä keskusteluja, joiden kautta sekä mentoroitavien että oman taiteellisen työskentelyn motiivit nousivat päivänvaloon.

Se, miten minun roolini näkyy Vuorotyö-näyttelyn teoksissa on vaikeasti määriteltävissä. Ehkä olemassaoloni sai mentoroitavat taiteilijat tekemään yhden ylimääräisen liikkeen, valinnan tai miettimään omaa tekemistään uudella tavalla. Roolini eräänlaisena kuuntelijana tai johdattelijana oli kiinnostava ja nosti esille kysymyksiä lopputuloksesta sekä esille laitetun suhteesta tekemiseen. Miten se mitä museoissa tai gallerioissa esitämme, on niin pieni osa tätä kaikkeutta jota yksi teos kantaa mukanaan.

highest value the discussions through which the mentees' and my own motives for making art were revealed.

How my role appears in the artwork of the Vuorotyö exhibition is difficult to define. Perhaps my presence made the mentee artists make one extra movement or decision, or maybe I helped them consider their process in a new way. My role as a listener or guide was interesting and brought out many questions concerning both the end result and the relationship of the artwork on display to the process of making it. The items we put on display are such a small part of this universe, which a single work of art can contain.

Maalaus | Painting

Maalaus | Painting

Ulla Karsikas
Petri Rummukainen

Mentori Päivi Takala

Ulla Karsikas

Päätoiminen tuntiopettaja, maalaus ja piirustus
Full-time teacher, painting and drawing

Opettajana Kankaanpään taidekoulussa ja
SAMK Kuvataide Kankaanpäässä vuodesta 1993 alkaen
*Teacher in the Art Institute of Kankaanpää and
SAMK Fine Arts Kankaanpää since 1993*

Taideopinnot Kuvataideakatemiassa 1987–1991
Art studies in the Finnish Academy of Fine Arts in 1987–1991

” Mentoroinnin avulla sain työprosessini kunnolla käyntiin. Se antoi sysäyksen oman työskentelyn eteenpäin viemiseen ja metallivärien syvempään tutkimiseen. Mentorointi oli myös toimivaa vuoropuhelua usean taiteilijan kesken.

Mentoring enabled me to really start up my working process. It gave me an impulse to develop my working methods and explore metallic colours in depth. Mentoring was also active communication between several artists.”

Petri Rummukainen

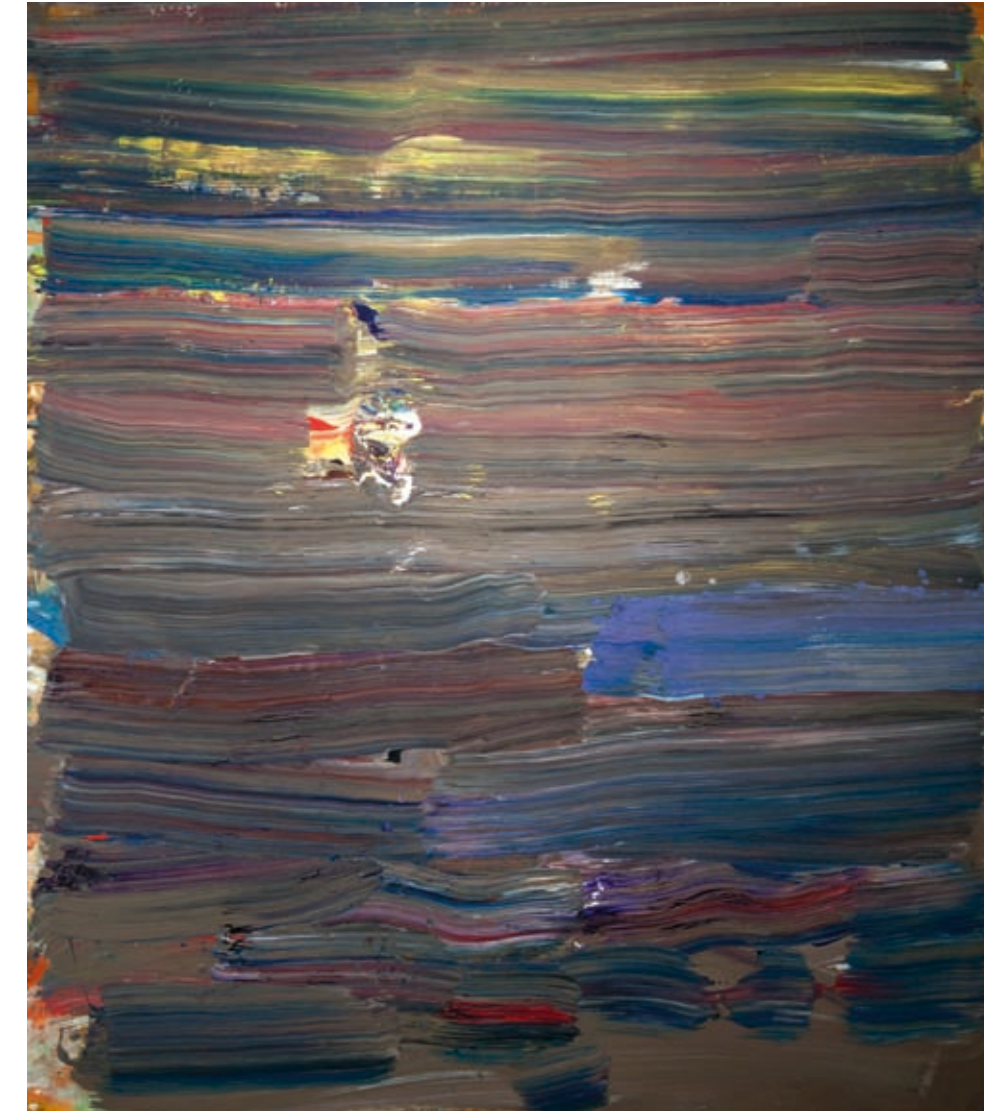
Maalauksen lehtori
Lecturer, painting

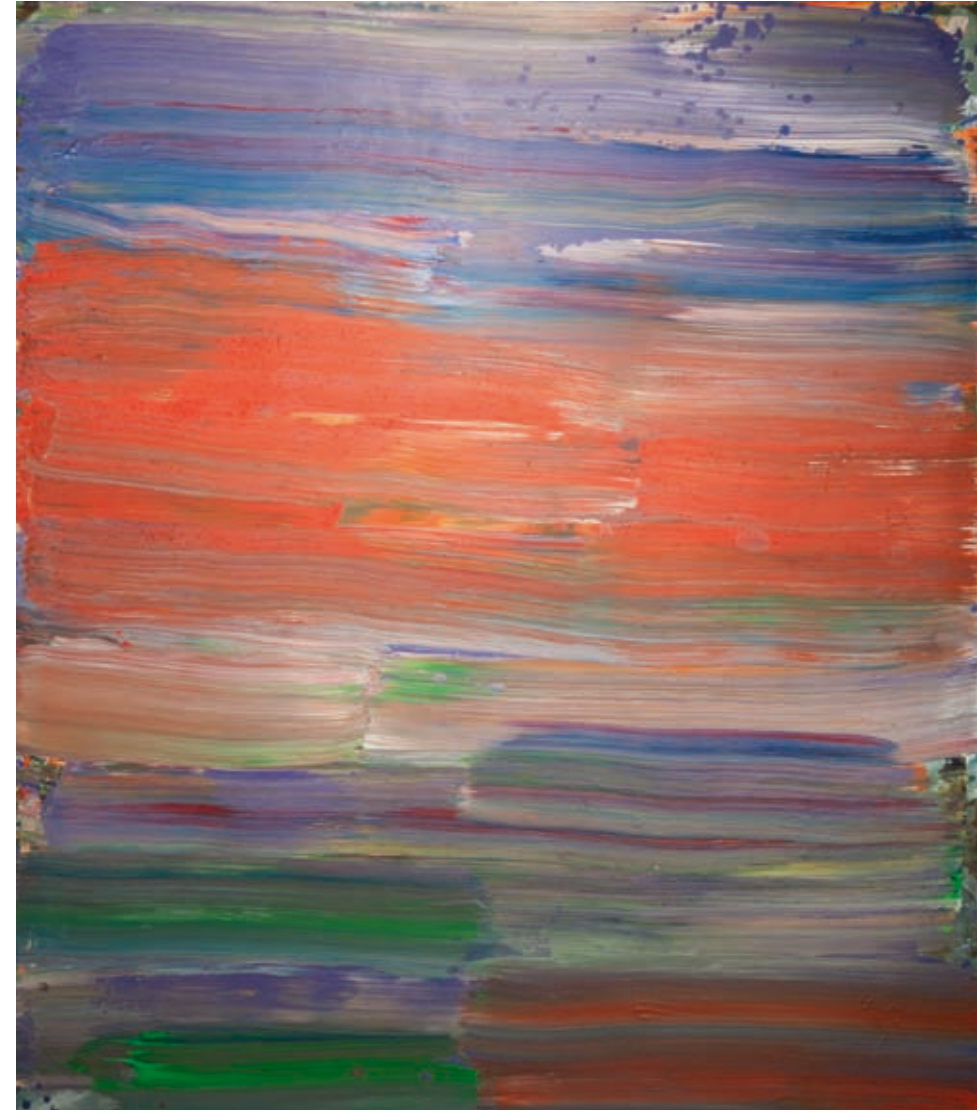
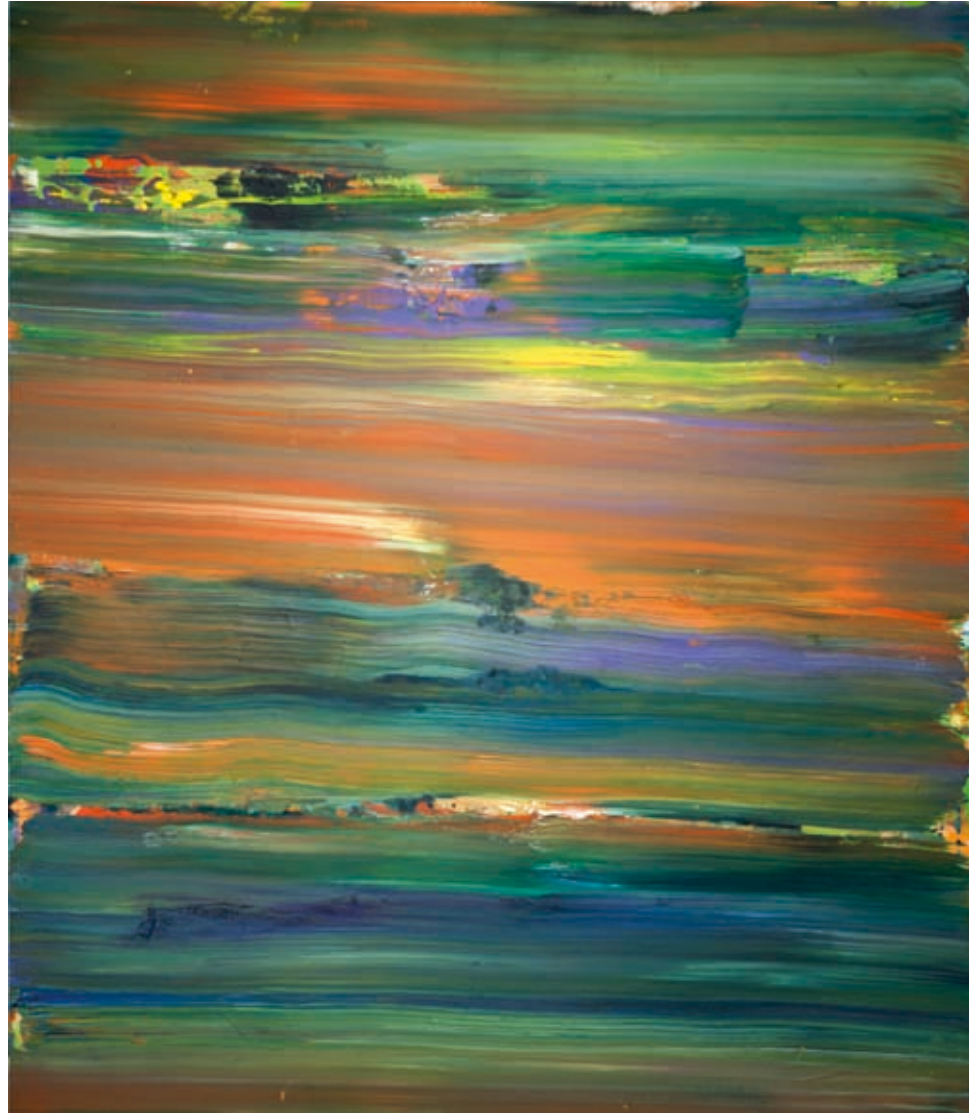
Opettajana Kankaanpään taidekoulussa ja
SAMK Kuvataide Kankaanpäässä vuodesta 1990 alkaen
*Teacher in the Art Institute of Kankaanpää and
SAMK Fine Arts Kankaanpää since 1990*

Taideopinnot Kuvataideakatemiassa 1985–1989
Art studies in the Finnish Academy of Fine Arts 1985–1989

” Taitelijan työ on hyvin yksinäistä ja palautetta tulee jos tulee. Mentorilta sain kuulla arvokkaita kommentteja työskentelystäni. Päivi analysoi tekemisiäni selkeästi ja avoimesti omista lähtökohdistaan. Se on selkeyttänyt maalaamiseni lähtökohtia.

An artist's work is very lonely and one rarely gets any feedback. My mentor gave me valuable comments on my work. Päivi analysed clearly and openly from her own starting points. This has helped understand the starting points of my painting.

”

Mentori Päivi Takala

Kuvataiteilija | Artist

Valmistautuu parhaillaan Tukholmassa ja Berliinissä pidettäviin yksityisnäyttelyihin

Is currently getting ready for private exhibitions held in Stockholm and Berlin

Taideopintoja Taideteollisessa Korkeakoulussa 1990–1996 ja Hochschule der Künste:ssä, Berliinissä 1994–1998

Art studies in the School of Art and Design Helsinki in 1990–1996 and Hochschule der Kunst, Berlin, in 1994–1998

” Tapaamiset ovat olleet isoja asioita. On ollut mielekästä nähdä, miten toisen taiteilijan työskentely ja ajattelun kehittyminen etenee. Tapaamisissa opettaja on altistanut itsensä samaan tilanteeseen kuin opiskelija opetustilanteessa.

The meetings have been important. It has been amazing to see how another artist's work and thinking process proceed. In the meetings, the teachers put themselves in the same situation as their students in a teaching situation.

”

Näkemyksiä | Päivi Takala

Voiko toisen taiteilijan taiteellista työskentelyä ymmärtää tai ohjata? Millä tavoin ymmärrämme ja tunnemme oman taiteellisen työskentelyämme? Kuinka oman työskentelymme rajat määrittyvät? Pohtiessamme vastauksia näihin kysymyksiin astuu keskustelun merkitys esiin. Kun pyrkii ymmärtämään toisen tapaa nähdä ja ajatella, voi oppia ymmärtämään paremmin omaa työskentelyään. Mentorointi on parhaimmillaan toisen kautta itseensä katsomista – peilautumista.

Opinions | Päivi Takala

Can one understand and guide another artist's process of creating art? How do we know and understand our own processes of creating art? How are the limits of our processes defined? These questions bring out the value of discussion. When you try to understand another person's way of seeing and thinking, you may also learn to understand your own process better. Mentoring is, at its best, looking at oneself through another person – reflecting.

Keskusteluni mentoroitavien kanssa olivat kiinnostavia ja miellyttäviä. Keskustelusuhteita on erilaisia, jotkut ovat nopeita kohtaamisia ja toiset taas vuosia kestäviä muuntuvia vuoropuheluita. Lyhytkin kohtaaminen lunastaa paikkansa, jos sen myötä yksikin ajatus tai valinta taiteellisessa työskentelyssä varmistuu. Toivon, että käymämme keskustelut olivat positiivinen kokemus ja näin kannustavat jatkamaan vuoropuhelua kollegoiden ja muiden alalla toimivien taiteilijoiden kanssa.

My discussions with my mentees were interesting and pleasant. There are many kinds of discussions: some are quickly over, while other dialogues last and keep changing for years. Even a small encounter is important if even one thought or choice in the artistic process finds a confirmation as a result. I hope that the discussions we had were pleasant and encouraged to continue the dialogue between colleagues and other artists in the field.

Kuvanveisto | Sculpture

Kuvanveisto | Sculpture

Ensio Härkönen

Talvikki Lehtinen

Pertti Mäkinen

Heli Ryhänen

Mentori Veikko Halmetoja

Ensio Härkönen

Tuntiopettaja, kuvanveisto ja piirustus
Teacher, sculpture and drawing

Opettajana Kankaanpään taidekoulussa ja
SAMK Kuvataide Kankaanpäässä vuodesta 1990 alkaen
*Teacher in the Art Institute of Kankaanpää and
SAMK Fine Arts Kankaanpää since 1990*

Taideopinnot Kankaanpään taidekoulussa 1986–1990
Art studies in the Art Institute of Kankaanpää in 1986–1990

Ensio hitsaa, vääntää, puristaa ja pakottaa. Lopputuloksena on rosoinen ja elävä. Teoksissa materiaali on vahvasti läsnä. Pelti muuttuu nahaksi tavalla, jossa melkein tavoitellaan realismin illuusiota.

Ensio welds, bends and squeezes. The end result is rough and vivid. The material used is strongly present in his work, but he also manages to alter its character. Sheet metal turns into leather almost aspiring to create an illusion of realism.

Taiteilijakuva | Ensio Härkönen

Ensio Härkönen on kuvanveistäjä, joka työstä metallia. Hän hitsaa, vääntää, puristaa ja pakottaa. Lopputulos on rosoinen ja elävä. Hänen teoksissaan materiaali on vahvasti läsnä, mutta hän onnistuu myös muuttamaan sen luonnetta. Pelti muuttuu nahaksi tavalla, jossa melkein tavoitellaan realismin illuusiota.

Metalli on materiaalina niin voimakas, ettei pitkälinenkaan suunnittelu mahdollista täysin ennustettavaa lopputulosta. Härkönen ajattelee työskennellessään ja kuljettaa teosta haluamaansa suuntaan metallin ehdoilla. Pellin etu on se, että se pysyy kuosissa. Kun muoto on kertaalleen löytynyt, se säilyy. Härkösen teokset ovat kuvia naiskuvasta. Ne rinnastuvat erilaisiin mielikuviin naisista.

Varhaisemmissa teoksissa jälki on silotellumpaa ja hahmot ovat suurempia lainoja populaarikulttuurin naiskuvasta. Vähitellen niihin on tullut androgyynejä piirteitä. Uusimmissa teoksissa materiaalin käyttö on monipuolisempaa. Niissä on säröä ja rosoa. Erilaisten pintojen kautta teoksissa on uudenlaista ilmeikkyyttä.

Ilmeikkyyttä on myös veistosten naisissa. Ne leikittelevät biologisella sukupuolella estottomasti. Ne ovat etäännyneet anatomisesta vartalosta entisestään, mutta samalla niihin on tullut aitoutta ja rehellisyyttä. Hahmoilta puuttuvat kädet ja kasvot: asennot ja liike kertovat kaiken. Niiden olemus on samaan aikaan naiskuvaa ironisoiva, mutta myös lämmin ja inhimillinen.

Veikko Halmetoja

Artist profile | Ensio Härkönen

Ensio Härkönen is a sculptor who works with metal. He welds, bends and squeezes. The end result is rough and vivid. The material used is strongly present in his work, but he also manages to alter its character. Sheet metal turns into leather almost aspiring to create an illusion of realism.

Metal is such a strong material that the end result cannot be fully predicted even with exhaustive planning. Härkönen thinks while he works and forces the piece in the direction he chooses on the conditions of the metal. The advantage of sheet metal is that it retains its shape. When a shape has been created, the end result lasts. Härkönen's works of art are images of the female gender. They reflect different ideas of women. In his earlier artwork, the end

result is more refined and the characters are more direct loans of the female image created by the popular culture. Nowadays they have more androgynous characteristics. In his newer works of art, the use of materials is more diverse. They have cracks and rough edges. Due to their different surfaces, the pieces have a new kind of expression.

The female sculptures are also very expressive. They toy with the biological gender without inhibitions. They have moved even further from the anatomic body but gained genuineness and honesty in the process. The characters lack hands and faces: their postures and movement are revealing. Their presence is an irony of the female image but also warm and human.

Veikko Halmetoja

Talvikki Lehtinen

Päätoiminen tuntiopettaja
Full-time teacher, sculpture

Opettajana SAMK Kuvataide Kankaanpäässä vuodesta 2000
Teacher in SAMK Fine Arts Kankaanpää since 2000

Taideopinnot Kankaanpään taidekoulussa 1995–1998 ja
Taideteollisessa korkeakoulussa 2006–2009

*Art studies in the Art Institute of Kankaanpää in 1995–1998
and the School of Art and Design Helsinki in 2006–2009*

Talvikin tekemiseen liittyy vuosituhantinen perinne. Prosessi alkaa muovailulla ja päätty pronssipinnan loppukäsittelyyn. Viimeistelemättömänä se on torjuva, likainen ja terävä. Lehtinen ei käsittele veistosten pintaa paljon, mutta siivoaa ne houkutteleviksi. Niihin haluaa koskea, ne haluaa nostaa syliinsä.

Talvikki's process maintains a thousand-year-old tradition. The process begins with moulding and ends in putting the finishing touches on the bronze surface. Before the finishing, it is unsympathetic, dirty and sharp of its edges. Lehtinen does not work the surface of her sculptures much, but she cleans them up so that they are more attractive. One wants to touch them, clasp them against one's bosom.

Taiteilijakuva | Talvikki Lehtinen

Talvikki Lehtinen muovailee teoksensa ensin savesta, tekee kipsimuotin ja lopulta veistos syntyy pronssivalulla. Tekemiseen liittyy vuosituhantinen perinne. Prosessi on hidas, se alkaa muovailulla ja päätty pronssipinnan loppukäsittelyyn. Välissä tapahtuu synnytys, jossa muotti avataan ja veistos kuoriutuu esiin. Viimeistelemättömänä se on torjuva, likainen ja terävä. Lehtinen ei käsittele veistosten pintaa paljon, mutta siivoaa ne houkutteleviksi. Niihin haluaa koskea, ne haluaa nostaa syliinsä.

Lehtinen on opiskellut yliopistossa taiteentutkimusta ja hän haki taidekouluun kolmikymppisenä. Hänen työskentelyssään näkyy taidehistorian taju ja tuntemus. Se on ehkä myös vaikuttanut perinteisen tekniikan valintaan. Lehtinen on yksi harvoista

suomalaisista naiskuvanveistäjistä, joiden pääasiallinen materiaali on pronssi. Hänen teoksensa eivät silti ole perinteisiä veistosobjekteja. Ne liittyvät isompiin kokonaisuuksiin, joissa sommittelu on yksittäisiä veistoksia tärkeämpi. Pronssi ei myöskään ole ainoa materiaali, jota Lehtinen käyttää. Uudessa prosessin lailla karttuvassa teoksessa ”Otteita muistiinpanoista” on mukana suuria hiottuja metallilevyjä.

Niiden pinnassa elää ympäröivä tila, mikä korostaa Lehtisen teosten luonnetta tilallisina, hengittävinä asetelmina. Toinen uusi elementti ovat metallilangasta virkatut verkot. Ne ovat samanaikaisesti hyvin pelkistettyjä ja hyvin koristeellisia. Niiden esillepanoon on rajattomasti erilaisia vaihtoehtoja. Se sopii teoskokonaisuuden henkeen. Teos syntyy jokaiseen näyttelyyn uudestaan, uudenaikaisena.

Veikko Halmetoja

Artist profile | Talvikki Lehtinen

Talvikki Lehtinen sculpts her artwork from clay, creates plaster moulds and casts her sculptures in bronze. This process maintains a thousand-year-old tradition. The process is slow. It begins with moulding and ends in putting the finishing touches on the bronze surface. The intermediate phase is the birth: the mould is opened and the sculpture is peeled off.

Before the finishing phase, it is unsympathetic, dirty and sharp of its edges. Lehtinen does not work the surface of her sculptures very much, but she cleans them up so that they are more attractive. One wants to touch them, clasp them against one's bosom.

Lehtinen has studied art theory in the university and she applied to the art institute in her thirties. Her artwork exhibits her knowledge and

understanding of art history. It may have also affected her choice of a traditional technique. Lehtinen is one of the rare Finnish female sculptors whose main material is bronze.

Her works of art are not traditional sculptures. They are parts of a bigger whole in which composition is more important than individual sculptures. Bronze is also not Lehtinen's only material. In her new piece, ”Otteita muistiinpanoista” (excerpts from notes), she also uses large, honed metal sheets. Their surface reflects the surrounding room, which emphasizes the character of Lehtinen's artwork as being part of both room and composition. Another element consists of self-made wire grids. They are simple yet very decorative. There are endless ways of putting them on display. The piece is created again in each exhibition, born anew.

Veikko Halmetoja

Pertti Mäkinen

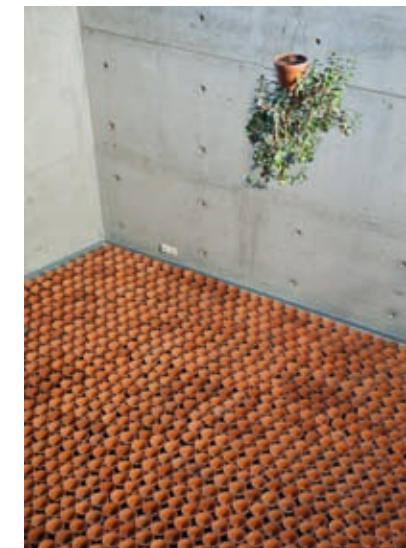
Kuvanveiston lehtori
Lecturer, sculpture

Opettajana Kankaanpään taidekoulussa ja
SAMK Kuvataide Kankaanpäässä vuodesta 1980 alkaen
*Teacher in the Art Institute of Kankaanpää and
SAMK Fine Arts Kankaanpää since 1980*

Taideopinnot Kankaanpään taidekoulussa 1976–1979
Art studies in the Art Institute of Kankaanpää in 1976–1979

Perinteisen veistämisen lisäksi Mäkinen tekee installaatioita, joissa lähtökohtana on teokselle määritetty tila ja käytettävissä olevat materiaalit. Vaikka lopputulos on jotain aivan muuta, luo tilan merkityksellisyys yhteyden hänen julkisiin veistoksiinsa. Teokset on nähtävä paikoillaan.

In addition to traditional sculptures, Mäkinen has also created installations starting from the space allocated to the piece and the available materials. Even though the end result is something different, the meaning of space connects these installations to his public sculptures. They must be experienced in the location where they are situated.

Taiteilijakuva | Pertti Mäkinen

Pertti Mäkinen on tehnyt useita julkisia veistoksia, jotka ovat monelle tuttuja. Tamperelaiset muistavat Lauri Viidan muistomerkin ja oululaiset Merenkulun muistomerkin. Hänen suunnittelemistaan mitaleista ainakin muumifanit muistavat Tove Janssonin juhlarahan. Mäkisen veistotaide elää siis kahdessa eri mittakaavassa, kahdessa erilaisessa käytössä.

Julkinen taide on aina sidoksissa ympäristöönsä. Sitä voi tarkastella kontekstistaan irrotettuna teoksena, mutta se ei useinkaan ole mielekäästä. Teoksen sijainti ja muistomerkeissä myös aihe vaikuttavat tapaan katsoa sitä. Mitaleissa tilanne on osin sama. Mitalin voi ottaa käteensä, sitä voi pidellä ja sen veistoksellisuuden voi tuntea omin sormin.

Perinteisen veistämisen lisäksi Mäkinen on tehnyt installaatioita, joissa lähtökohtana on teokselle määritelty tila ja käytettävissä olevat materiaalit. Tilan merkityksellisyys luo yhteyden hänen julkisiin veistoksiinsa, sillä installaatiot on nähtävä paikoillaan.

Uudessa installaatioissa tyhjät saviruukut levittäytyvät matoksi lattialle. Pienten kokovaihteluiden ansiosta pinta elää käsintehtyn mosaiikin tavoin. Korkealla yläpuolella roikkuu yksinäinen ruukku, jonka pohjareiästä kasvaa rönsyilevä viherkasvi. Alla olevat ruukut tuntuvat nekin odottavan kasvun ihmettä, siemennystä ja uuden alkua. Mäkinen käsittelee teoksessaan yhtä kuvataiteen klassisimmista ja vanhimmista aiheista: elämän syntyä.

Veikko Halmetoja

Artist profile | Pertti Mäkinen

Pertti Mäkinen has created several public sculptures familiar to many. Lauri Viita's memorial is well-known in Tampere as is the maritime memorial in Oulu. He has also designed medals, one of them being Tove Jansson's commemorative coin known to many Moomin fans. Mäkinen's sculptures exist in two different scales and have two totally different uses.

Public art is always connected to its environment. It can be examined out of its context, which is not always the reasonable thing to do. The location and, in the case of memorials, the subject matter affect how the artwork is experienced. In the case of medals, the situation is somewhat similar. A medal can be picked up and held, and its sculptures can be felt with one's own fingers. In addition to traditional sculptures, Mäkinen has also created installations starting

from the space allocated to the piece and the available materials. The meaning of space connects these installations to his public sculptures, because they must be experienced in the location where they are situated.

In a new installation, empty earthen pots have been spread on the floor as a carpet. Thanks to small differences in scale, the surface is vivid like a hand-made mosaic. High above there is a lonely pot with a hole in the bottom from which the tendrils of a pot plant descend.

The pots lying below also seem to be waiting for the miracle of growth, seeding and a new beginning. In his artwork, Mäkinen approaches one of the most classical and oldest of themes: the creation of life.

Veikko Halmetoja

Heli Ryhänen

Kuvanveiston lehtori
Lecturer, sculpture

Opettajana SAMK Kuvataide Kankaanpäässä
vuodesta 2000 alkaen

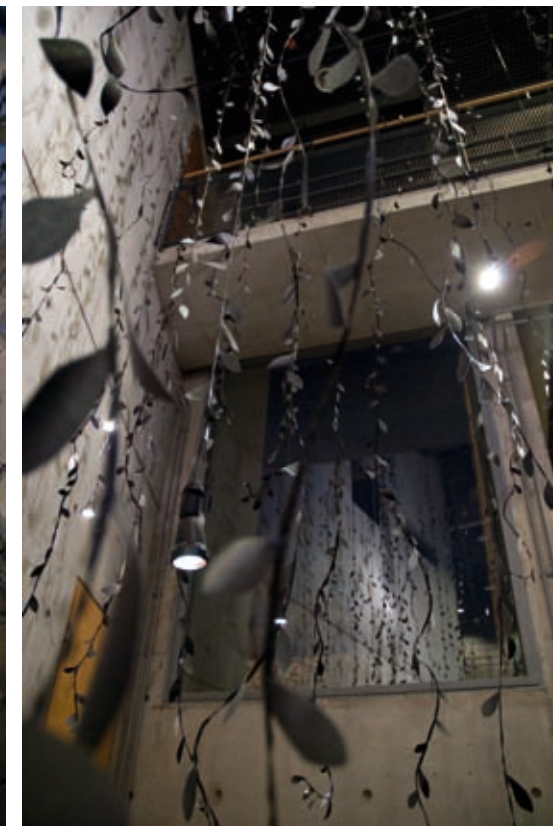
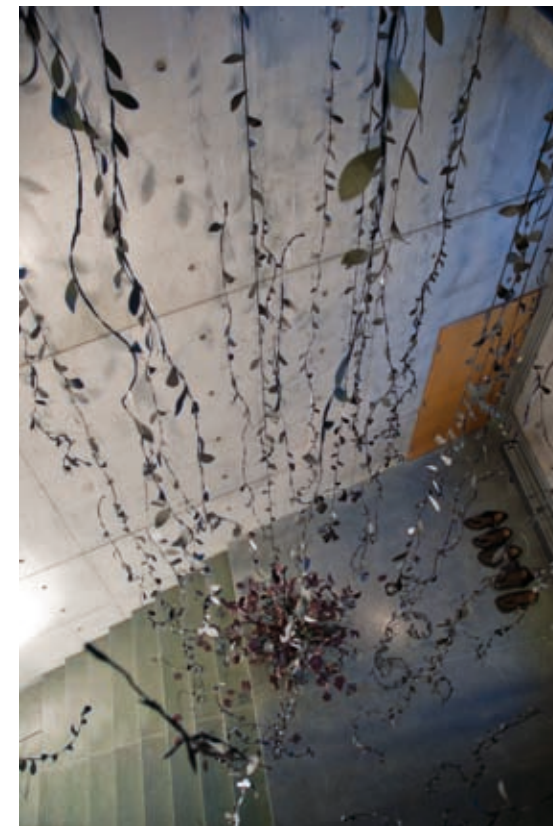
Teacher in SAMK Fine Arts Kankaanpää since 2000

Taideopinnot Kankaanpään taidekoulussa 1990–1991
ja Kuvataideakatemiassa 1991–1994

*Art studies in the Art Institute of Kankaanpää in 1990–1991
and the Finnish Academy of Fine Arts in 1991–1994*

” Ryhänen ei ujostele vaan uskaltaa olla pateettinen. Kun hän pyrkii vaikuttamaan katsojaan, hän ei kaihda keinoja. Hän hyödyntää katsojan omia pelkoja antaen niille välillä julmiakin virikkeitä.

Ryhänen is not ashamed to be pathetic. When she wants to have an effect on the viewer, she does not pull any punches. She takes advantage of the viewers' fears by stimulating them, sometimes even cruelly.

Taiteilijakuva | Heli Ryhänen

Heli Ryhänen tunnetaan vaikuttavista tekstiiliveistoksistaan. Hänen materiaalinsa on kangas ja työkalunsa ompelukone. Hän ei tee kaavoja, vaan rakentaa muodon yksittäisistä kangaskappaleista, joissa on aina läsnä sattumanvaraisuus. Lopullisesti teos syntyy paikoilleen, koska pehmeää veistosta on mahdollista muokata vielä valmiinakin.

Teokset edellyttävät vahvaa anatomian tuntemusta. Ryhänen ihmishahmojen vääristynyt mittakaava on aina kiinni todellisuudessa. Juuri se tekee teoksista vaikuttavia. Hahmot ovat tunnistettavia: niissä on suuri inhimillinen lataus. Kehon suhteettomuus tai jäsenten vääristymät tulevat katsojan iholle, koska ne tuntuvat todellisilta. Ryhänen on taitava luomaan painostavan tunnelman. Hän hyödyntää

katsojan omia pelkoja antaen niille välillä julmiakin virikkeitä. Uudessa teoskokonaisuudessa Ryhänen yhdistelee teemoja katollisesta kirkkotaiteesta ja päivittäisuutisista. Kuolleet vauvat on tehty rautavaluna ja niitä suojaa vain musta harso. Öljyiset kasvit levittäytyvät niiden ympärille. Ryhänen ei ujostele, vaan uskaltaa olla pateettinen. Kun hän pyrkii vaikuttamaan katsojaan, hän ei kaihda keinoja.

Tekstiiliveistosten lisäksi Ryhänen työskentelee tekemällä metallivaluja. Niissä muotokieli on klassisempi eikä niitä pysty muovaaman enää valmiina. Materiaalisista eroista huolimatta ne linkittyvät tiiviisti hänen raadollisen maailmansa. Maailmaan, jossa mikään ei ole kohdallaan.

Veikko Halmetoja

Artist profile | Heli Ryhänen

Heli Ryhänen is known for her impressive textile sculptures. Her material is cloth and her tool is the sewing machine. She does not create shapes beforehand. Instead she builds the shapes from individual pieces of cloth in which the random element is always present. The piece is created on location, because the soft material can be shaped even after it has been manufactured.

Her works of art require good anatomical knowledge. Ryhänen's distorted human shapes are always related to reality. That is what makes the works of art so powerful. The characters are easily recognised: they have a strong, human element. The disproportionate bodies and distorted limbs are really felt by the viewers, because

they seem so real. Ryhänen is good at setting a brooding mood. She takes advantage of the viewers' fears by stimulating them, sometimes even cruelly. In her new compilation, Ryhänen combines themes of Catholic ecclesiastical art with daily news. Dead babies have been cast in iron and sheltered under a black shroud. Oily plants spread around them. Ryhänen is not ashamed to be pathetic. She wants to have an effect on the viewer without pulling any punches. In addition to textile sculptures, Ryhänen also creates metal casts. These have more classical shapes, and they cannot be shaped after creation.

Despite the differences in material, they are connected directly to her brutal world, a world in which nothing is as it should be.

Veikko Halmetoja

Mentori Veikko Halmetoja

Kuvataidekriitikko | Fine arts critic

Toiminut kriitikkona Aamulehdessä 2002–2007 ja Helsingin Sanomissa vuodesta 2009 lähtien

Critic in Aamulehti in 2002–2007 and Helsingin Sanomat since 2009

Mäntän kuvataideviikkojen toiminnanjohtaja 2007–2010
Mänttä Art Festival, executive manager in 2007–2010

”Pyrkimykseni oli saada opettajataiteilijat itse miettimään oman opettamisen ja taiteellisen työskentelyn suhdetta. Osa pohdinnan aiheista oli konkreettisia: Miten minulla riittää aika molemmille töilleni? Mitä, jos oppilaiden työt alkavat muistuttaa omiani? Välillä keskusteltiin hyvin abstraktilla tasolla siitä, mitä taitelijan työ itse asiassa tarkoittaa.

My goal was to make the art teachers think about the relationship of their teaching and the artistic process. Some of the items of consideration were concrete: How can I have enough time to fulfil both of my work roles? What if my students start producing artwork similar to mine? At times, we discussed on a more abstract level about the meaning of an artist's work.

Näkemyksiä | Veikko Halmetoja

Roolini taiteilijaopettajien mentorina ei perustunut kollegiaalisuuteen. Koska en itse ole taiteilija enkä ole saanut taidekoulutusta, ei minulla ollut osaamista puuttua kokeneiden taiteilijoiden taiteen tekemiseen. Sen sijaan pyrkimykseni oli saada opettajataiteilijat itse miettimään oman opettamisen ja taiteellisen työskentelyn suhdetta. Osa pohdinnan aiheista oli konkreettisia: Miten minulla riittää aika molemmille töilleni? Mitä, jos oppilaiden työt alkavat muistuttaa omiani? Välillä keskusteltiin hyvin abstraktilla tasolla siitä, mitä taitelijan työ

itse asiassa tarkoittaa. Yhtenä keskeisenä tavoitteena näin sen, että mentoroinnin jälkeen taiteilijaopettajat osaisivat aiempaa paremmin kertoa omasta työskentelystään ja teoksistaan sekä opiskelijoille että taidemaailmalle. Pyrin ohjaamaan heidän ”taiteilijakertomustaan” intensiivisellä haastattelu- ja keskusteluhetkellä. Näiden keskustelujen pohjalta laadin kustakin taiteilijasta lyhyen esittelevän tekstin, jossa huomioidaan myös Vuorotyö-näyttelyssä esillä oleva teoskokonaisuus.

Opinions | Veikko Halmetoja

My role as a mentor of art teachers was not based on collegiality. I am not an artist, nor have I received artistic education, and I had no competence with which to guide the artistic process of experienced artists. Instead, my goal was to make the art teachers think about the relationship of their teaching and the artistic process. Some of the items of consideration were concrete: How can I have enough time to fulfil both of my work roles? What if my students start producing artwork similar to mine? At times, we discussed on a more abstract

level about the actual meaning of an artist's work. One of my main goals was that after the mentoring, the art teachers would be able to tell more about their own process and artwork both to their students and to the world of art. I attempted to direct their ”artistic account” by means of intensive interviews and discussions. Based on these discussions, I created a short introductory text of each artist taking into account the works of art displayed in the Vuorotyö exhibition.

Prosessin merkitys taiteen tekemisessä | Päivi-Maria Hautala

Taideterapeuttinen näkökulma

Taiteilijan työprosessien diskursseissa korostetaan yhä voimakkaammin sitä, että lopputulosta tärkeämpää voi olla itse tekeminen. Tässä kirjoituksessa näkökulmani prosessin merkittävyyteen on lähtökohdiltaan taideterapeuttinen. Tällöin taiteen tekemisen prosessia ei nähdä pelkkänä ongelmanratkaisuna, vaan lopputulos on yksi osa muiden prosessin osien joukossa. Prosessin eri vaiheita ei laiteta tärkeysjärjestykseen, vaan niitä pidetään tasavertaisina. Osien välistä vuorovaikutusta ja merkitystä suhteessa toisiinsa pyritään tutkimaan, arvioimaan ja tulkitsemaan. Kuvataideterapeuttisesti ajateltuna myös Vuorotyö-prosessi ja siinä mukana ollut mentorointi saavat erilaisia merkityksiä.

Taiteilijan intentiot taiteen tekemisen prosessissa ovat erilaiset. Usein korostuu lopputulos, jolloin taiteen ja sen tekemisprosessin erityispiirre on sen vuorovaikutuksellinen olemus. Taideteos luodaan yleensä vuorovaikutuksen tarkoituksessa. Taiteen tekijä – myönsipä hän sitä tai ei – on erikoistunut käyttämään psyykensä tunneilottuvuutta, energiapotentiaaliaan siten, että hän luovassa prosessissa saattaa tunnesisältönsä katsottavaan, luettavaan tai kuunneltavaan muotoon.

Taide luo mielikuvia ja tunteita, jotka ovat yhtä tosia kuin elämän kulloisetkin kohtaamiset. Taideteoksessa ja sen tekemisen prosessissa kohtaamme pohjimmiltaan herkistyneesti itsemme

ja oman maailmassa olomme (Pallasmaa 1995, 11). Samalla muokkaamme omaa identiteettiämme ja minäkuvaamme. Keitä olemme ja mihin kuulumme, mistä tulemme ja mihin olemme menossa?

Taidekeskeinen prosessinomainen työskentely on vuosien myötä pohjautunut hiljaiseen tietoon ja kokemukselliseen oppimiseen (Rankanen 2007, 65). Kuvataideterapeuttinen prosessi ei ole oppimista ainoastaan kognitiivisessa mielessä, koska taiteen tekemiselle ei aseteta vaatimuksia. Keskeisintä kuvataideterapeuttisessa taiteen tekemisessä ja sen avulla oppimisessa ovat tunteet ja ajatukset, jotka ilmaantuvat itse tekemisen prosessissa.

Bruce L. Moon (1998) näkee luovan taiteen tekemisen korjaavana ja kokemuksellisen prosessina. Taiteen terapeuttinen, eheyttävä luonne perustuu juuri taideprosessin eri vaiheiden toistavaan turvallisuuteen, johon liittyy ajan ja paikan muuttumattomuus. Prosessi on kuin tietty rituaali, jota toistetaan. Kerta toisensa jälkeen taiteen tekeminen tuottaa mielihyvää ja oivalluksia toimijalle. Taideterapiaprosessin lopputuloksena syntynyt teos saatetaan jopa hylätä tai tuhota. Sen merkitys on olla vain prosessin päätösosa. Lopputulosta voidaan katsoa ja arvioida, mutta sen merkitys saattaa olla lähes olematon. Lopputulos voi konkreettisesti olla tuhon jälkeinen tuhkakasa. Taideprosessi on täyttänyt tehtävänsä.

The meaning of process in the creation of art | Päivi-Maria Hautala

An art therapeutic viewpoint

The discourses of artists' working processes emphasise the fact that the process may be more important than the final result. In this article, I examine the importance of process from an art therapeutic point of view. The process of creating art is not seen as problem solving, instead the final result is merely a part of the process. The different phases of the process are not evaluated for their importance but considered equal. The interaction between the different parts and their relation to each other are examined, evaluated and interpreted. From an art therapeutic point of view, the Vuorotyö process and the mentoring that was part of it hold different meanings.

Artists have different kinds of intentions in their processes of making art. The final result is often emphasised, in which case the special characteristic of art and the artistic process is the interactive aspect. A work of art is usually created with an interactive meaning. The artists – whether they admit it or not – are specialised in tapping the emotional dimension of their psyche, their energy potential, in such a way that they may produce visible, readable or audible forms of their emotions.

Art creates impressions and feelings that are as true as any other encounters in life. In a work of art and an artistic process, we may encounter our sensitive selves and personal worldly manifestations

(Pallasmaa 1995, 11). At the same time, we transform our own identity and self-image. Who are we, where do we belong, where do we come from and where are we going?

Art-focused process-like working has been based on tacit knowledge and learning by experiencing (Rankanen 2007, 65). The therapeutic process of fine arts is not only learning in a cognitive sense, because there are no requirements in creating art. The most focal aspects in the therapeutic creation of art and learning by doing are the feelings and thoughts that are often discovered in the creation process.

Bruce L. Moon (1998) sees the creation of creative art as a reconstructive and experiential process. The therapeutic, healing character of art is based on the repetitive security of the different phases of the creative process, which is linked to the constancy of time and place. The process is similar to a repeatable ritual. Time after time, the creation of art provides its creator with enjoyment and insights. The result of the art therapeutic process may even be abandoned or destroyed. Its meaning may be only to act as the final phase of the process. The end result may be examined and evaluated, but its meaning may be almost non-existent. The concrete end result may be a pile of ash, the product of its destruction. The artistic process has fulfilled its goals.

Lopuksi | Jonna Seppälä

Koko yhdeksänvuotisen Satakunnan ammattikorkeakoulussa vietetyn työhistoriani ajan Kuvataide Kankaanpää ja sen henkilöstö ovat tuntuneet itselleni läheisiltä. Kiireetön tunnelma ja taiteella höystetty ympäristö ovat saaneet satunnaisen vierailijan tuntemaan olonsa kotoisaksi ja tervetulleeksi. Vuosien saatossa opetussuunnitelmatyöstä liikkeelle lähtenyt yhteistyö syventyi henkilöstön kehittämisen kysymyksiin, joka on nyt saavuttanut yhden huipun – Vuorotyö-näyttelyn ja siitä toimitetun julkaisun.

Vuorotyö-näyttely on osa Satakunnan ammattikorkeakoulun Liiketoiminnan ja kulttuurin toimialan henkilöstön kehittämistyötä. Henkilöstön osaamisen ja ammattitaidon kehittäminen on ollut toimialamme ykkösteemoja jo usean vuoden ajan.

Kuvataide Kankaanpäässä henkilöstön osaamiseen liittyvien keskustelujen käynnistäjänä toimivat kanssani koulutusohjelmavastaava Matti Velhonoja ja lehtori Tomi Kuusimäki, joille haluan esittää suuret kiitokset. Ilman teitä olisin tuskin saanut kerättyä ajatuksia siitä, mitä kaikkea henkilöstön kehittäminen kuvataiteen toimijoiden parissa voi tarkoittaa.

Vuorotyö-näyttelyn tavoitteena oli tuoda esiin Kankaanpään kuvataiteenopettajien osaamistakahdestaerinäkökulmasta. Näyttelyn toteuttaminen itsessään on antanut opettajille mahdollisuuden kehittää omaa taiteellista ilmaisuaan. Kehittymisen tueksi näyttelyn toteutukseen osallistui kolme ulkopuolista mentoria, joiden roolit vaihtelivat pienryhmien toiveiden mukaisesti. Järjestetyllä näyttelyllä on keskeinen rooli myös osaamisen tunnustamisessa. On harvinaista ja erittäin rohkeaa, että opettajat laittavat oman osaamisensa yhteisesti näyttille julkiseen tilaan, jonka kautta mahdollistuu omien opiskelijoiden antama kritiikki.

Taiteellisen ilmaisun esiintuomisen lisäksi näyttelyn tavoitteena oli ottaa kantaa kuvataiteen opettajien erilaisiin ammatillisiin rooleihin, josta kertoo näyttelyn nimi Vuorotyö. Näyttely antoi mahdollisuuden tuoda esiin toista ammatillisuuden puolta, omaa taiteellista työskentelyä.

Vuorotyö-näyttely on ollut myös minulle itselleni kasvun aikaa, sillä se on laajentanut huomasti kuvataiteeseen liittyviä näkemyksiäni. Haluankin kiittää kaikkia Vuorotyö-näyttelyn suunnitteluun ja toteutukseen osallistuneita. Erytiskiitoksen ansaitsevat mentorit Minna Mäkelä, Päivi Takala ja Veikko Halmetoja, joita ilman näyttely olisi ollut varsin toisenlainen. Tätä työtä oli kanssanne ilo tehdä.

Finally | Jonna Seppälä

For the entire duration of my nine-year work history in the Satakunta University of Applied Sciences, Fine Arts Kankaanpää and its personnel have always felt close to me. The unhurried atmosphere and the art-filled environment have made the occasional visitor feel cosy and welcome. Co-operation that began as curriculum planning deepened over the years into solving questions of personnel development, which has now reached a new climax – the Vuorotyö exhibition and the publication made of it.

The Vuorotyö exhibition is a part of the personnel development process of the Faculty of Business and Culture. Developing our personnel's competence and professionalism has been our number one theme for several years. In SAMK Fine Arts Kankaanpää, the activators of the discussion concerning personnel competence were, alongside me, Matti Velhonoja and lecturer Tomi Kuusimäki, to whom I would like to express my gratitude. Without you, I do not think I would have managed to collect all the thoughts on what personnel development in the field of fine arts can mean.

The goal of the Vuorotyö exhibition is to bring out the competence of the fine art teachers of Kankaanpää from two different viewpoints.

Organising the exhibition has given the teachers a chance to develop their own artistic expression. To support their development, the exhibition was organised with the help of three mentors whose roles depended on the wishes of their small groups. The exhibition has a central role also in giving recognition to competence. It is rare and very bold of teachers to display their own competence in a public room thus opening themselves up to criticism from their students.

In addition to bringing out artistic expression, one goal of the exhibition was to examine the different professional roles of fine art teachers, which is also expressed in the exhibition's name, Vuorotyö (shift work). The exhibition made it possible to bring out another side of professionalism, one's own artistic process.

The Vuorotyö exhibition has been a period of personal growth for me, because it has broadened my views on fine arts. I would like to thank all those who took part in the planning and realisation of the Vuorotyö exhibition. Special thanks go deservedly to mentors Minna Mäkelä, Päivi Takala and Veikko Halmetoja without whom the exhibition would have been quite different. It has been a pleasure working with you.

Lähteet | Sources

- Hautala, P-M. 2008. Lupa tulla näkyväksi. Kuvataideterapeuttinen toiminta kouluissa.
Jyväskylä: Jyväskylä University Press.
- Moon, B.L. 1998. The dynamics of art as therapy with adolescents.
Springfield, IL: Charles C. Thomas.
- Pallasmaa, J. 1995. Ihmisen paikka – aika, muisti ja hiljaisuus arkkitehtuurikokemuksessa.
Cambridge: Cambridge University Press.
- Rankanen, M. 2007. Työskentelyn eteneminen taideterapiassa.
Teoksessa Rankanen, M. , Hentinen, H. & Mantere, M-H. Taideterapian perusteet.
Helsinki: Duodecim.
- Tosi taidetta. True art. 2000. Julkaisu Kuvataiteen opettajien näyttelystä taidekoulun galleriassa.
Satakunnan ammattikorkeakoulu.
- Velhonoja, M. (toim.) 2006. Dialogi. Taiteilija opettajana ja oppilaana.
Satakunnan ammattikorkeakoulu. Sarja D, muut julkaisut 1/2006.

Julkaisun kirjoittajat | List of authors

- Veikko Halmetoja
Kuvataidekriitikko | Fine arts critic
- Päivi-Maria Hautala
Opettaja, kuvataideterapeutti, Satakunnan ammattikorkeakoulu
Teacher, fine art therapist, Satakunta University of Applied Sciences
- Minna Mäkelä
Kuvataiteilija | Artist
- Jonna Seppälä
Kehittämispäällikkö, Satakunnan ammattikorkeakoulu
Development Manager, Satakunta University of Applied Sciences
- Päivi Takala
Kuvataiteilija | Artist
- Matti Velhonoja
Koulutusohjelmavastaava, Satakunnan ammattikorkeakoulu
Degree Programme Coordinator, Satakunta University of Applied Sciences

Teokset | The works

Pirkko Holm

Hossa | 17

anthotypia pigmenttivedokselle
(porkkana, punajuuri, ruusunmarja,
tomaatti, kehäkukka ja marja-aronia)
2010

Kivikirjoituksia 1 | 18

pigmenttivedos ja polymeeri
2010

Kuunpimennys ja tähtihetkiä | 19

hopeaemulsio alumiinille
2010

Jalo Porkkala

A Martian landscape | 21

pigmentti ja ziatypia
2010

A Norwegian landscape | 22

pigmentti ja ziatypia
2010

An Oklahoman landscape | 23

pigmentti ja ziatypia
2010

Esko Railo

Israel 2 | 25

etsaus, akvatinta
2010

Israel, Hulalaakso 2 | 26

valokuva
2010

Turkki | 27

etsaus, akvatinta
2010

Ulla Karsikas

Liito | 33

akryyli mdf-levylle
2010

Välkehtivä häpäisy | 34

akryyli mdf-levylle
2010

The Queen of the Baboons | 35

akryyli mdf-levylle
2010

Petri Rummukainen

Colourscape 1 | 37

akryyli ja pigmentti kankaalle
2010

Colourscape 2 | 38

akryyli ja pigmentti kankaalle
2010

Colourscape 3 | 39

akryyli ja pigmentti kankaalle
2010

Ensio Härkönen

Päällä maan | 45

hehkutettu teräspelti
2010

Talvikki Lehtinen

Otteita muistiinpanoista | 49

alumiini, pronssi, kuparilanka
2010

Pertti Mäkinen

Odotus | 53

veistosinstallaatio
2010

Heli Ryhänen

Invierno frio – Kylmä talvi | 57

installaatio: keinonahka, valurauta, valo
2010

Vuorotyö-näyttelyn tavoitteena oli etsiä kuvataiteen opettajien osaamisen kehittämiseen uusia ideoita. Näyttelyn toteuttamiseksi kuvanveistäjät, taidemaalarit ja taidegraafikot muodostivat omat pienryhmänsä, jotka kokoontuivat ulkopuolisen vertaismentorin johdolla. Mentorien kanssa käyty vuoropuhelu kannusti opettajia uusiutumaan ja kokeilemaan.

Lopputuloksena olikin monien taideteoksissa nähty uusi ilme, joka raikasti koko näyttelyä. Vuorotyö-näyttely on osoitus SAMK Kuvataide Kankaanpään kyvystä uudistua ja tuottaa tätä kautta myös innostunutta sitoutumista luovuuden ilmapiiriin ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

The aim of the Vuorotyö exhibition was to discover new ideas to develop the competence of fine art teachers. Sculptors, painters and artists created small groups, which assembled under the leadership of outside mentors. The dialogue with the mentors encouraged the teachers to renew and experiment.

Often the result was a fresh look in their art, which livened up the exhibition. The Vuorotyö exhibition is a proof of SAMK Fine Arts Kankaanpää's ability to renew itself and thus produce excited commitment to the maintaining and developing of an atmosphere of creativity.

